

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain ja poliisikoulutuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisin hallinnosta annettua lakia ja poliisikoulutuksesta annettua lakia. Poliisin tietohallintokeskus lakkautetaan ja sen tilalle perustetaan koko sisäasiainhallintoa palveleva Hallinnon tietotekniikkakeskus (HALTIK), josta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Esityksessä ehdotetaan, että laeista poistettaisiin säännökset, jotka koskevat Poliisin tietohallintokeskusta. Esityksessä on myös säännökset uuteen tietotekniikkakeskukseen siirtyvän henkilöstön asemasta.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2008.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 1 §:n 3 momentin mukaan sisäasiainministeriön alaisena toimii Poliisin tietohallintokeskus. Lain 14 §:n mukaan Poliisin tietohallintokeskuksen tehtävänä on tuottaa poliisin tarvitsemat tietotekniset palvelut sekä vastata sille säädetyistä tai määrätyistä poliisin tietojärjestelmiä ja rekistereitä koskevista tehtävistä. Lisäksi pykälän mukaan Poliisin tietohallintokeskus voi ottaa hoidettavakseen myös muita julkisen hallinnon tietohallintotehtäviä.

Poliisin tietohallintokeskus muodostettiin sisäasiainministeriön poliisiosaston yksikkönä toimineesta tekniikan yksiköstä ja keskusrikospoliisin tulosityksikkönä toimineesta tietojärjestelmäpalvelu -yksiköstä. Keskus aloitti toimintansa vuoden 2000 alussa toimien ensin keskusrikospoliisin tulosityksikkönä. Syyskuun 2002 alusta Poliisin tietohallintokeskuksesta muodostettiin poliisihallinnossa sisäasiainministeriön alaisuudessa toimiva

virasto, johon siirtyi keskusrikospoliisin tulosityksikkönä toimivan Poliisin tietohallintokeskuksen ja poliisin lääninjohdon alaisuudessa toimivien tietotekniikkakeskusten henkilöstö. Poliisin tietohallintokeskus alueellistettiin Rovaniemelle, mutta alueelliset tietotekniikkakeskukset jatkoivat toimintaansa Poliisin tietohallintokeskuksen sivutoimipisteinä.

Poliisin tietohallintokeskuksen päätoimipaikka on Rovaniemellä. Päätoimipaikan lisäksi keskuksella on 16 alueellista toimipaikkaa. Nämä sijaitsevat seuraavilla paikkakunnilla: Joensuu, Jyväskylä, Kajaani, Kouvolaa, Kuopio, Kuusamo, Mikkeli, Oulu, Raahen, Savonlinna, Vaasa, Vantaa, Varkaus, Tampere, Turku ja Ylivieska. Keskuksen henkilöstön kokonaismäärä oli vuoden 2007 alussa 175 henkilöä. Rovaniemellä heistä työskenteli 106 henkilöä. Muiden toimipisteiden henkilöstömäärä vaihteli 1 ja 20 henkilön välillä.

Poliisin tietohallintokeskus toimii poliisihallinnon tietojärjestelmäpalveluiden toimit-

tajana ja koordinoijana. Keskus vastaa poliisin tietohallinnon toteuttamisesta poliisin tietohallintostrategian ja poliisin ylijohdon kanssa sovittujen tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti. Sen vastuulle kuuluvat poliisin tietohallinnon ja tietotekniikkatoimintojen kokonaisvaltainen toteuttaminen ja siihen liittyvä palvelutuotanto mukaan lukien alueelliset tietotekniikkapalvelut.

Poliisin tietohallintokeskus voi ottaa hoitaakseen myös muita kuin suoraan poliisihallintoon liittyviä tietohallintotehtäviä. Tällä on pyritty parantamaan osaltaan valtion tietohallinnon kustannustehokkuutta ja toisaalta edistetty poliisille läheisten viranomaissidosryhmien tietohallinnon yhteistyötä. Poliisin tietohallintokeskus on muun muassa tehnyt jo pitkään yhteistyötä sisäasiainministeriön, rajavartiolaitoksen ja tullilaitoksen kanssa. Viranomaisille on tarjottu näiden toimintaa keskeisesti palvelevien tietojärjestelmien käyttämällisyyksiä tai tietojärjestelmiin on rakennettu omia käyttöoikeuslohkoja sopimusperusteisesti. Toisaalta Poliisin tietohallintokeskus on tehnyt yhteistyötä myös suoraan viranomaisyhteistyönä palveluperiaatteella, jolloin todelliset kulut on rahoitettu Poliisin tietohallintokeskukselle osoitetusta kehysrahoituksesta.

Poliisin tietohallintokeskus on keskeisenä sisäisen turvallisuuden viranomaisten tietotekniikkayksikkönä tarjonnut eri viranomaisille mahdollisuuden myös palvelinten sijoittamiseen tietohallintokeskuksen teknisiin laitteiloihin ja mahdollistanut tarvittaessa näiden edellyttämän teknisen ylläpitopalvelun. Edelleen tietohallintokeskus ylläpitää koko sisäasiainhallinnon alan runkoverkkoa, joka mahdollistaa eri tietoverkkojen toiminnan koko sisäasiainhallinnon alalla.

Poliisin tietohallintokeskuksen suunnittelema ja ylläpitämä integraatiotietojärjestelmä on antanut poliisille ja muille sisäisen turvallisuuden viranomaisille kustannustehokkaan välineen rekisterien käyttöön lakisäätteisten tehtävien hoitamisessa. Edellä mainitut palvelut huomioon ottaen tietohallintokeskus on sisäisen turvallisuuden viranomaisten piirissä tietoa jakava, vastaanottava ja välittävä tietosisältöjen toimittaja.

Valtion IT-strategiassa (Valtioneuvoston periaatepäätös valtionhallinnon IT-toiminnan

kehittämisestä 15.6.2006) linjataan, että valittujen kehittämissuunnitelmien yleisten toimintaedellytysten tukemiseksi tullaan käynnistämään Valtion IT-palveluyksikkö. Valtion IT-palvelukeskuksen perustamista koskevan raportin mukaan tavoitteena on, että palvelukeskus tarjoaisi omakustannushintaisia, kaikille asiakkaille yhteisiä IT-palveluja valtiokonsernin asiakkaille. Raportti on parhaillaan lausuntokierroksella.

2 Ehdotetut muutokset

Esitys sisältää uuden Hallinnon tietotekniikkakeskuksen (HALTIK, jäljempänä myös tietotekniikkakeskus) perustamiseen ja toimintaan liittyvät välttämättömät muutokset voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Tavoitteena on perustaa sisäasiainhallintoon Poliisin tietohallintokeskuksen pohjalta sen tehtäväaluetta laajentaen sisäasiainministeriön hallinnonalan uusi yhteinen tietotekniikkakeskus, joka vastaisi tietoteknisten peruspalvelujen, tietotekniikkaan liittyvien asiantuntijapalvelujen sekä turvaklusteripalvelujen tuottamisesta tilaaja—tuottaja—periaatteella. Palvelujen tuottaminen perustuisi tietotekniikkakeskuksen ja asiakasvirastojen välisiin palvelusopimuksiin. Tavoitteena on, että uusi virasto aloittaisi toimintansa 1 päivänä maaliskuuta 2008.

Valtiovarainministeriön 29 päivänä huhtikuuta 2005 julkaiseman Palvelukeskuksen perustamisen edellyttämiä konkreettisia toimenpiteitä -osamietinnön mukaan palvelukeskus on tuotantotapa, jossa kootaan ydin toiminnan tuottamista tukevia toimintoja, osaamista ja infrastruktuuria yhteen, säilyttäen varsinaiset ydintehtävät alkuperäisessä organisaatiossa. Toiminta perustuu tuotteistetuihin palveluihin, yhtenäisiin tuotantoprosesseihin ja toimintaa tukevan informaatioteknologian hyödyntämiseen. Palvelukeskuksella tulee olla mahdollisuus kasvaa niin, että saavutetaan todellisia mittakaavaohyötyjä. Järjestely turvaa palvelujen saatavuuden, mahdollistaa asiantuntemuksen kasvattamisen, palvelujen korkean laatutason ja aiempaa paremman tuottavuuden. Palvelukeskuksen ohjaus perustuu asiakasohjaukseen.

Valtion palvelukeskus on valtion virastoille ja laitoksille tukipalveluja tuottava valtion virasto. Palvelukeskus muodostetaan kokoomalla ministeriöistä ja virastoista palvelukeskuksen toimipaikalla ja muilta alueilta taloushallinnon ja henkilöstöhallinnon tehtäviä yhteen organisaatioon. Tukitehtävistä omana työnään luopuvasta virastosta tulee palvelukeskuksen asiakas. Palvelukeskukseen siirretään myös tehtävien hoitamiseksi tarvittavat henkilöstö- ja muut voimavarat niistä virastoista, joista tulee palvelukeskuksen asiakkaita. Vastuu henkilöstötarpeen sopeuttamisesta tehostuneeseen toimintaan on asiakasvirastolla ja asiakasta ohjaavalla ministeriöllä. Valtion palvelukeskukset muodostavat valtion palvelukeskusverkoston, jonka toimintatapoja, prosesseja ja tietojärjestelmiä kehitetään jatkossakin koordinoitusti yhtenäisten, yhteisten ja yhteensopivien järjestelmien sekä arkkitehtuurien mukaisesti.

Valtion palvelukeskus -tyyppisiä virastoja on viime vuosina perustettu eri hallinnonaloille liittyen lähinnä talous- ja henkilöstöhallinnon tehtäviin. Sisäasiainhallinnon palvelukeskus, joka tuottaa henkilöstö-, talous- ja puhelunvälitystukipalveluja sekä muita hallinnon tukipalveluja hallinnonalalle ja muillekin valtion virastoille ja laitoksille, aloitti toimintansa 1 päivänä heinäkuuta 2005. Oikeusministeriön hallinnonalalle on perustettu oikeushallinnon tietotekniikkakeskus, joka aloitti toimintansa vuoden 2006 alusta. Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskus aloitti toimintansa vuoden 2007 alusta ja se tuottaa muiden palveluiden ohella tietoteknisiä peruspalveluita hallinnonalalleen.

Hallinnon tietotekniikkakeskuksen perustamisen tavoitteena on nykyisten tietohallintoprosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen. Samalla luotaisiin hallinnonalan käyttöön uusia keskitetyksi tuotettuja palveluita. Toimintatapojen yhtenäistäminen mahdollistaisi myös palvelutason paranemisen.

Tietotekniikkakeskus tuottaisi toimintansa alkuvaiheessa ainakin seuraavia palveluita koko sisäasiainministeriön hallinnonalalle: työasemien ja niiden sovellusten asennukset, työasemien ja oheislaitteiden huollot, lähituki, toimialueen tai -alueiden ohjaus sekä tulostus- ja resurssipalvelimien asennukset, yl-

läpito ja huolto. Samoin keskus tuottaisi keskitetyksi sähköpostipalveluiden ylläpito-, hallinta- ja valvontapalveluita sekä www- pohjaisten palvelujen ylläpito-, hallinta- ja valvontapalveluita. Hallinnonalan järjestelmien käyttöoikeuksien hallintapalveluiden sekä lähiverkon ja sen aktiivilaitteiden ylläpito ja valvonta olisivat myös keskuksen palveluita. Viimeksi mainittuja palveluita olisi tarkoitus tuottaa vuoden 2008 aikana koko sisäasiainministeriön hallinnonalalle. Tietotekniikkakeskuksen tuottamien palveluiden määrä kasvaisi hallitusti toiminnan aloittamisen jälkeen.

Jo nykyisin Poliisin tietohallintokeskuksella on mahdollisuus ottaa hoitaakseen sisäasiainhallinnossa ja laajemminkin julkisessa hallinnossa myös muita kuin poliisin tietohallintotehtäviä. Tämä mahdollistaa sen, että jo ennen uuden tietotekniikkakeskuksen toiminnan aloittamista Poliisin tietohallintokeskuksen kanssa voidaan tehdä palvelusopimuksia, jotka siirtyisivät tietotekniikkakeskuksen vastattaviksi lain voimaantulon jälkeen.

Uuden tietotekniikkakeskuksen tehtävät määriteltäisiin tarkemmin siitä annettavassa valtioneuvoston asetuksessa. Keskus tuottaisi sisäasiainministeriölle ja sen hallinnonalalle tieto- ja viestintäteknikan kehittämis-, asiantuntija-, tietoturva-, tuotanto-, hankinta-, raportointi-, koulutus- ja tukipalveluja tehtyjen palvelusopimusten mukaisesti. Lisäksi keskus voisi tuottaa palvelusopimusten perusteella muillekin valtion virastoille ja laitoksille vastaavia palveluita. Mainittuihin palveluihin ei kuitenkaan kuuluisi esimerkiksi sellaisia hankintapalveluja, jotka kuuluvat valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 22 a §:n perusteella yhteishankintoina toteutettaviin hankintoihin. Keskus tuottaisi lisäksi sille erikseen lainsäädännössä säädettyjä tai sisäasiainministeriön päätöksellä määrättyjä hallinnonalan tietojärjestelmiä, tietoliikennepalveluita ja rekistereitä koskevia palveluita. Kaikissa tuotettavissa palveluissa otettaisiin erityisesti huomioon tietoturvaa koskevat näkökohdat.

Hallinnon tietotekniikkakeskusta perustettaessa otettaisiin huomioon myös 15 päivänä kesäkuuta 2006 annetun valtioneuvoston IT-toiminnan kehittämistä koskevan valtioneu-

voston periaatepäätöksen linjaukset sekä kehittämistavoitteet ja -hankkeet. Valtion yhteisten IT-palvelujen tuottaminen on tarkoitettu toteuttaa Valtion IT-palvelukeskuksessa. Valtion IT-palvelukeskuksen palveluvalikoiman kehittymisen myötä hallinnonalojen virastot ja myös IT-palveluyksiköt ryhtyisivät käyttämään sen tarjoamia yhteisiä palveluja, kuten IT-perustietotekniikkapalveluita. Mikäli yksittäisen IT-palvelukeskuksen tietty palvelu havaitaan soveltuvan tarjottavaksi koko valtioshallinnolle, palvelu tuotettaisiin Valtion IT-palvelukeskuksessa. Tämä voisi tapahtua vuoden 2010 jälkeen. Hallinnonalan IT-palveluyksiköt keskittyisivät voimakkaammin ydintoiminnan IT-järjestelmien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Tietotekniikkakeskus ottaisi hoitaakseen kaikki nykyisen Poliisin tietohallintokeskuksen ylläpitämät poliisin tietojärjestelmät ja rekisterit sekä sen poliisille tuottamat tietotekniikkapalvelut. Tietotekniikkakeskuksella olisi toimintansa alkuvaiheessa sisäasiainhallinnon ydinjärjestelmien ylläpito- ja kehitystehtäviä. Mikäli Hallinnon tietotekniikkakeskus katsottaisiin tietyn perustietotekniikkapalvelun osalta parhaaksi tuottajaksi, ratkaisitaisiin palvelun tuottaminen erillisenä kysymyksenä valtiovarainministeriön kanssa.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Perustamalla uusi Hallinnon tietotekniikkakeskus nykyisen Poliisin tietohallintokeskuksen pohjalta kehitettäisiin hallinnonalan tietohallinnon tulosoajasta, yhtenäistettäisiin nykyisiä tietohallintoprosesseja ja luotaisiin koko hallinnonalan käyttöön uusia keskitetysti tuotettuja palveluita ottaen huomioon valtioneuvoston IT-päätöksen mukaisesti luotavat koko valtioshallintoa koskevat yhteiset IT-palvelut. Keskuksen palveluiden kehittäminen edellyttäisi myös palvelutuotantomallien käyttöönottoa ja kustannuslaskennan kehittämistä. Sisäasiainministeriön toimialaan kuuluvissa hallinnonalan virastoissa nykyisin hoidettavat tietotekniset tehtävät koottaisiin hallinnonalan yhteiseen tietotekniikkakeskukseen. Toimenpiteiden avulla arvioidaan saavutettavan kokonaiskustan-

nuksiltaan 15—20 prosentin säästö vuoteen 2011 mennessä tietoteknisten peruspalveluiden osalta vuoden 2006 tilanteeseen verrattuna.

Uuden viraston rahoitusmalli perustuisi siirtymäkauden jälkeen maksuihin.

Lähtökohtana on, että keskuksen toiminta rahoitettaisiin sisäasiainhallinnon kehityksen sisältävällä määrärahalla kolmen vuoden ajan, vuosina 2008—2010. Tämä merkitsisi määrärahasiirtoja ministeriön ja eri virastojen momenteilta tulevan keskuksen momentille. Hallinnonalan sisällä tehtävien määrärahasiirtojen määrä olisi vuonna 2008 noin 16 700 000 euroa ja seuraavina vuosina siirtojen suuruus lisääntyisi henkilöstösiirtojen toteutumista vastaavaksi. Tavoitteena on, että siirtyvät henkilöt ja määrärahat vastaisivat toisiaan tosiasiallisesti ja ajallisesti.

Perustettava tietotekniikkakeskus toimisi tilaaja—tuottaja – mallin mukaisesti palvelusopimusten perusteella nettobudjetoituna virastona. Keskuksen toiminnan vaatima kehysrahoitus poistuisi vuoden 2010 jälkeen, jolloin siirryttäisiin kokonaan maksulliseen toimintaan. Keskuksen kokonaisrahoitus vuosille 2008—2010 perustuu alustaviin selvityksiin ja kuvaa tulevan toiminnan kokonaisvolyyymiä.

Tietotekniikkakeskus tuottaisi valtion palvelukeskuksena palveluita valtion virastoille. Asiakkaat olisivat sisäasiainhallinnon virastoja sekä muita sisäisen turvallisuuden toimijoita kuten tullilaitos. Lisäksi tietotekniikkakeskuksen asiakkaina voisi olla myös muita eri hallinnonalojen virastoja tai laitoksia. Tietotekniikkakeskuksella ei olisi budjettitalouden ulkopuolisia asiakkaita. Näin ollen sillä olisi in house -asema, mikä merkitsee, että asiakkaan ei tarvitsisi kilpailuttaa palveluhankintaansa.

Poliisin tietohallintokeskus toimii jo nyt turvallisuusviranomaisten keskeisenä tieto- ja viestintäteknisenä palvelujen tarjoajana. Tällä on voitu saavuttaa säästöjä järjestelmiin liittyvissä suunnittelu- ja kehittämiskustannuksissa. Tietotekniikkakeskuksen perustaminen jatkaisi ja vahvistaisi tätä kehitystä. Se mahdollistaisi taloudelliset ja toiminnalliset synergiaedut turvallisuusviranomaisten tieto- ja viestintäteknisissä tutkimus-, testaus-, ylläpito- ja kehittämistehtävissä. Tietotekniik-

kakeskus voisi myös tarvittaessa hankkia, ylläpitää ja kehittää sisäasiainhallinnon sekä myös muiden viranomaisten tietojärjestelmiä. Keskuksen hankintatoiminnan kehittäminen ja toteuttaminen järjestettäisiin niin, ettei hankinnoissa tai hankintapalvelujen tarjoamisessa syntyisi päällekkäisyyttä valtionhallinnon muun hankintatoiminnan kanssa. Tietotekniikkakeskus ei toimisi varsinaisena yhteishankintayksikkönä eikä tarjoaisi sellaisia hankintapalveluja, joissa valtionhallinnon yksiköiden puolesta kilpailuttamisen suorittaisi konsernitason yhteishankkija kuten valtion yhteishankintayksikkö Hansel Oy.

Valtiovarainministeriön Palvelukeskuksen perustamisen edellyttämiä konkreettisia toimenpiteitä -osamietinnön mukaan tietotekniikkakeskuksen palveluista peritään tilaajalta siirtymävaiheen jälkeen maksu, joka perustuu palvelujen tuottamisesta aiheutuviin kustannuksiin (omakustannushinta). Tavoitteena on, että palvelukeskukselle myönnetty määrärahat ja sen palveluista perimät maksut kattavat palvelujen tuottamisesta ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset.

Tietotekniikkakeskus voisi perustietotekniikan tehtävän lisäksi ylläpitää eri hallinnonalan viranomaisten rekistereitä ja tietojärjestelmiä joko lainsäädäntöön tai tehtyihin sopimuksiin perustuen. Palvelusopimuksissa kuvattaisiin tietotekniikkakeskuksen rooli palveluiden tuottajana sekä asiakasviraston rooli tilaajana ja rekisterin pitäjänä. Samoin sopimuksessa kuvattaisiin osapuolten vastuut ja velvollisuudet, palveluiden laatutasot sekä tietosuoja ja -turvan toteuttamistavat samoin kuin yhteydenpidon ja raportoinnin toteuttamistavat.

Tietotekniikkakeskuksen suoritteet asiakasvirastoille ja -laitoksille olisivat maksullisia suoritteita, joista perittäisiin suoritteiden tuottamisesta tietotekniikkakeskukselle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrä (omakustannusarvo). Yksittäisten suoritteiden maksun suuruus määriteltäisiin tarkemmin asiakasvirastojen ja -laitosten kanssa solmittavissa palvelusopimuksissa. Tietojärjestelmistä aiheutuvat kustannukset maksaisi tilaaja - tuottaja -periaatteen mukaisesti palvelusopimuksen tehnyt tilaaja. Rekisteritietojen saannin maksullisuus tai maksuttomuus perustuisi lainsäädäntöön tai keskinäisiin so-

pimuksiin. Tietotekniikkakeskuksella ei näin ollen olisi oikeutta periä maksuja rekisteritiedoista, jollei tosin ole säädetty tai sovittu. Tietotekniikkakeskuksella olisi kuitenkin oikeus periä teknisen käyttöyhteyden muodostamisesta ja ylläpidosta aiheutuvat kustannukset, jos tietotekniikkakeskus tuottaisi tällaista palvelua.

3.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmassa on linjattu, että keskeiset hallinnon kehittämistehtävät kootaan valtiovarainministeriöön, jonne siirretään sisäasiainministeriöstä muun muassa alueiden ja hallinnon kehittämisosastolta alue- ja paikallishallintoyksikkö tehtävineen. Tämä tarkoittaa, ettei lääninhallitusten, maistraattien ja Väestörekisterikeskuksen perustietotekniikkaa hoitava henkilöstö siirry sisäasiainministeriön hallinnonalaan kuuluvina tietotekniikkakeskukseen. Toisaalta sisäasiainministeriöön siirtyy työministeriöstä maahanmuuttoa ja kotoutusta koskevat asiakokonaisuudet, henkilöt ja toimielimet. Palvelusopimuksilla tietotekniikkakeskus voisi tuottaa palveluita myös muille valtion virastoille ja laitoksille.

Poliisin tietohallintokeskus ei kuuluisi enää poliisihallinnon organisaatioon, vaan koko hallinnonala palveleva tietotekniikkakeskus toimisi sisäasiainministeriön tulosohjauksessa. Viraston perustamisella on täten vaikutuksia myös tulosohjausjärjestelmään ja palvelusopimuksiin.

Keskuksen perustamisella ei olisi vaikutuksia Poliisin tietohallintokeskuksen toimialaan liittyviin Suomea velvoittaviin kansainvälisiin sopimuksiin kuten Schengenin tietojärjestelmän toista vaihetta koskevaan päätökseen ja asetukseen.

Organisaatiovaikutukset

Keskuksen päätoimipaikkana tulisi olemaan nykyisen Poliisin tietohallintokeskuksen päätoimipaikan mukaisesti Rovaniemi. Tietotekniikkakeskuksella tulisi olemaan Poliisin tietohallintokeskuksen nykyisen organisaation mukaisesti useita sivutoimipaikkoja. Keskuksen tuottaman atk- lähitukipalve-

lun henkilöstön sijoittumisessa otettaisiin huomioon tietotekniikkakeskuksen toimintatapa ja tuettavien asiakasvirastojen läheisyys, jolla taattaisiin virastojen toimintakyky ja palvelutaso. Toiminta perustuisi monelta osin yhteisiin sähköisiin palveluihin sekä verkostoituneeseen työskentelytapaan.

Henkilöstövaikutukset

Poliisin tietohallintokeskuksessa työskentelee nykyisin 175 henkilöä, joista 106 henkilöä Rovaniemellä ja muut viraston eri toimipisteissä. Uuden viraston henkilökunnan määrän vuoteen 2011 mennessä on arvioitu nousevan noin 260 henkilöön, joista noin 150 henkilöä työskentelisi Rovaniemellä ja muut henkilöt alueellisissa toimipisteissä.

Tietotekniikkakeskukseen siirrettäisiin viraston perustamisen yhteydessä kaikki Poliisin tietohallintokeskuksen 175 virkaa laintasoisella säädöksellä. Tietotekniikkakeskukseen siirrettäisiin lisäksi muualta sisäasiainministeriön hallinnonalalta tehtävien hoitamista varten noin 85 virkaa. Siirrot tapahtuisivat sisäasiainministeriön päätöksellä porrastetusti virastokohtaisesti viimeistään vuoden 2009 loppuun mennessä. Samanaikaisesti tuettaisiin myös mahdollista vapaaehtoista siirtymishalukkuutta tiedottamalla esimerkiksi Poliisin tietohallintokeskuksessa avautuvista viroista.

Siirrot kohdistuisivat lähinnä perustietotekniikan tehtäviä hoitavaan henkilöstöön sisäasiainministeriön hallinnonalalla. Näitä tehtäviä olisivat esimerkiksi työasemien ja niiden sovellusten asennukset, työasemien ja oheislaitteiden huollot, lähituki, toimialueen tai -alueiden ohjaus sekä tulostus- ja resurssipalvelimien asennukset, ylläpito ja huolto. Samoin keskus tuottaisi keskitetysti sähköpostipalveluiden ylläpito-, hallinta- ja valvontapalveluita sekä www -pohjaisten palvelujen ylläpito-, hallinta- ja valvontapalveluita. Sisäasiainhallinnon perustietotekniikan tuottamisen uudelleen organisoiminen ja keskittäminen ovat esityksen keskeisimpiä toiminnallisia tavoitteita. Tietotekniikkakeskukseen siirrettäisiin henkilöitä koko sisäasiainhallinnosta. Suurimmat henkilöstösiirrot on arvioitu kohdistuvan suurten poliisilaitosten ja rajavartiolaitoksen perustietotekniikan

sekä Häätäkeskuslaitosten tietotekniikan tehtäviä hoitavaan henkilöstöön.

Perustietotekniikkatehtävien keskittäminen sisäasiainministeriön hallinnonalalla ainoastaan tietotekniikkakeskuksen tehtäväksi on rinnastettavissa tilanteeseen, jossa valtion toimintayksikön tehtäviä siirtyy toiselle valtion toimintayksikölle ja henkilöstö siirtyy uuden yksikön palvelukseen. Ehdotetun säännöksen tavoitteena olisi paitsi turvata tietotekniikkakeskukselle sen tarvitsema riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö oikea-aikaisesti myös varmistaa, että keskuksen perustamisella osaltaan saavutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelman toteuttamista tukeva tuottavuuden lisääntyminen. Säännös perustuisi siten painaviin syihin. Säännös olisi myös henkilöstöpoliittisesti asianmukaisesti rajattu sekä sen kohteena olevan henkilöstön että säännöksen ajallisen käytettävyyden osalta. Siirtymisvelvollisuuden rajautuessa työssäkäyntialueeseen, säännös vastaisi myös valtioneuvoston periaatepäätöksessä asetettua tavoitetta, jonka mukaan tehtävien vastaanottaminen työssäkäyntialueella on pääsääntö. Säännös antaisi sisäasiainministeriölle mahdollisuuden säännöksessä määriteltyjen virkojen ja tehtävien sekä henkilöiden siirtämiseen, mutta ei velvoittaisi siihen ja jättäisi näin harkintavaltaa päätöksentekijälle.

Henkilösiirtojen osalta virastojen tulisi määrääjässä esittää sisäasiainministeriölle määrittely aikataulusta, jolla virasto aloittaisi yhteisten palveluiden käyttämisen sekä lukumäärä tietotekniikkakeskukseen siirtyvistä henkilöistä. Päätökset tehtäisiin virastokohtaisesti viraston henkilöstön osallistuessa aktiivisesti prosessiin. Prosessin tukena toimisi myös henkilöstökoordinaattori.

Tietotekniikkakeskuksen organisoiminen muodostuisi tilaaja—tuottaja-mallin mukaisesti toimintatapaa tukevaksi, ja se mahdollistaisi asiakaslähtöisen palvelutuotannon. Koska kyseessä olisi aikaisemmasta toiminnasta huomattavasti poikkeavan toiminnan aloittaminen, tietotekniikkakeskuksen palvelukeskuksen johdon tehtävien hoitamiseksi perustettaisiin uudet virat. Kyseisillä johdon viroilla tarkoitetaan johtajan sekä johtamisvastuussa olevien tulosityksiköiden päälliköiden virkoja. Uuden viraston johdon virat täytettäisiin julkisella hakumenettelyllä. Ensin täy-

tettäisiin viraston johtajana toimivan johtajan virka. Uusia johdon virkoja ensimmäistä kertaa täytettäessä sisäasiainministeriö nimittäisi henkilöt virkoihin.

Poliisin tietohallintokeskuksen tietohallintojohtajan ja johtamisvastuussa olevien tulosyksiköiden päälliköiden virat lakkaisivat suoraan lain nojalla lain voimaantullessa. Lakkautettavien virkojen haltijoille taattaisiin heidän ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaava tehtävä, jos heitä ei nimitettäisi tietotekniikkakeskuksen johdon virkoihin. Jos lakkautettavan viran haltija ei suostu ottamaan vastaan hänelle tarjottua virkaa, noudatettaisiin häneen valtion virkamieslain (750/1994) 27 §:n säännöksiä sekä valtioneuvoston henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa antaman periaatepäätöksen linjauksia.

Hallinnon tietotekniikkakeskukseen siirtyvä henkilöstö, pois lukien edellä mainitut johdon virat, säilyttäisi siirtymähetkellä voimassa olevat, palvelusuhteensa ehtoihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet. Tämä tarkoittaisi sitä, että siirtyvän henkilöstön palkkaus sekä muut palvelussuhteen ehdot, kuten eläkeoikeudet, säilyisivät ennallaan. Tämä koskisi myös esimerkiksi siirtyviä poliisimiesvirkoja. Tietotekniikkakeskuksen aloitettua toimintansa se käynnistäisi myös uuden yhteisen palkkausjärjestelmän valmistelun.

Hätäkeskuslaitos on tehnyt aiesopimuksen Poliisin tietohallintokeskuksen kanssa Hätäkeskuslaitoksen tietohallinnon tehtävien siirtämisestä perustietotekniikkapalveluita laajemmin tietotekniikkakeskukselle. Hätäkeskuslaitoksen tietohallinnon järjestelmäasian tuntijoiden ja järjestelmätukihenkilöiden virat ja niitä hoitava henkilöstö siirtyisivät lain voimaantullessa tietotekniikkakeskukseen. Siirtyviä virkoja on arvioitu olevan 18. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellyttäisi virkamiehen suostumusta paitsi milloin virka siirtyy toiselle työssäkäyntialueelle. Siirtyvä henkilöstö säilyttäisi siirtymähetkellä palvelusuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa. Hätäkeskuslaitokseen jäisi tietohallinnon johto ja operatiivisen tietojärjestelmän käyttökouluttajat.

Edellä kuvatun periaatteen mukaisesti toteutettiin vuonna 2006 perustetun Maaseutu-

viraston ja vuonna 2005 perustetun Rautatieviraston henkilöstösiirrot. Uusien virastojen tehtäviin siirtyvä henkilöstö säilytti siirtymähetkellä olleet palvelusuhteensa ehtoihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet laissa olevan nimenomaisen säännöksen nojalla.

Tietotekniikkakeskuksen ja sen palvelukseen siirtyvien henkilöiden osalta noudatettaisiin lisäksi valtioneuvoston 23 päivänä maaliskuuta 2006 antamaa periaatepäätöstä Valtion henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa (VM 9/01/2006) sekä sen 4 päivänä huhtikuuta 2006 annettua soveltamisohjetta. Ohjeen mukaan valtion toimintayksikön lakkauttamistilanteessa ja sen tehtävien siirtyessä toiselle valtion toimintayksikölle henkilöstö siirtyy uuden yksikön palvelukseen. Tehtävien alueellistamisessa henkilökunnan asemaan sovelletaan edellä mainitun valtioneuvoston periaatepäätöksen ohella sisäasiainministeriön hallinnonalan alueellistamishankkeissa noudatettavaksi päätettyjä henkilöstöpoliittisia periaatteita. Viime mainittu koskee myös pääkaupunkiseudun ulkopuolella olevaa sisäasiainhallinnon henkilöstöä. Tietotekniikkakeskuksen perustamisen yhteydessä laadittaisiin myös edellä mainittua valtioneuvoston periaatetta tarkentavat hankekohtaiset henkilöstöpoliittiset periaatteet.

4 Asian valmistelu

Asian perusvalmistelu on suoritettu sisäasiainministeriön asettamassa sisäasiainministeriön hallinnonalan yhteisen tietotekniikkakeskuksen perustamishankkeessa virkamies työnä.

Esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: valtiovarainministeriö, oikeusministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, puolustusministeriö, Tietosuojavaltuutetun toimisto, oikeushallinnon tietotekniikkakeskus, Tullihallitus, Hätäkeskuslaitos, Rajavartiolaitos, Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskus, Hansel Oy, poliisin lääninjohdot, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, keskusrikospoliisi, suojelupoliisi, liikkuva poliisi, Poliisin tekniikkakeskus, Poliisin tietohallintokeskus, Poliisikoulu, Poliisiammatikorkeakoulu, sisäasiainministeriön hallintoyksikkö, alueiden ja hallinnon kehittämisen

osasto, poliisiosaston poliisitoimintayksikkö, hallintoyksikkö ja suunnittelu- ja talousyksikkö, rajavartio-osasto, pelastusosasto, lääninhallitukset, Ulkomaalaisvirasto, Väestörekisterikeskus, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry, Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraattilakimiesten edunvalvontajärjestö PUSH ry, Palkansaajajärjestö Pardia ry, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry, JUKO ry, Seteli ry, Rajavartioliitto ry ja Merivartioliitto ry.

Lausunnoissa suhtauduttiin myönteisesti esityksen tavoitteisiin. Useissa lausunnoissa kiinnitettiin huomiota henkilöstön aseman turvaamiseen. Lausuntojen perustella muun muassa tietotekniikkakeskuksen tehtävämäärittystä tarkennettiin. Lausunnoista on laadittu yhteenveto.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Sisäasiainministeriössä on valmisteilla henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) muutoshanke. Tämän vuoksi esityksessä ei ehdoteta muutettavaksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 15 §:ää, jossa mainitaan Poliisin tietohallintokeskus, vaan tätä pykälää koskeva muutos sekä muut mahdolliset tähän lakiin kohdistuvat muutostarpeet, jotka aiheutuvat siitä, että tietotekniikkakeskus ei kuuluisi poliisin organisaatioon, toteutettaisiin tuon lain muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä. Esitys pyritään antamaan eduskunnalle vuoden 2007 aikana.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

1.1 Laki poliisin hallinnosta

1 §. Poliisihallinto ja poliisiyksiköt. Pykälän 3 momenttia, jossa luetellaan ministeriön alaiset yksiköt, ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentista poistettaisiin maininta Poliisin tietohallintokeskuksesta. Perustettava tietotekniikkakeskus ei kuuluisi poliisin organisaatioon. Tietotekniikkakeskuksesta säädettäisiin erikseen annettavassa valtioneuvoston asetuksessa.

14 §. Poliisin tietohallintokeskus. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Nykyisen säännöksen mukaan Poliisin tietohallintokeskuksen tehtävänä on tuottaa poliisin tarvitsemat tietotekniset palvelut sekä vastata sille säädettyistä tai määrätyistä poliisin tietojärjestelmiä ja rekistereitä koskevista tehtävistä. Lisäksi 14 §:n mukaan Poliisin tietohallintokeskus voi ottaa hoitaakseen myös muita julkisen hallinnon tietohallintotehtäviä.

Sisäasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelmassa on linjattu, että Poliisin tietohallintokeskuksen pohjalta perustettaisiin sisäasiainhallinnon yhteinen tietotekniikka-

keskus, joka voisi tuottaa tarvittaessa palveluita nykyistä laajemmin myös muille viranomaisille. Uusi keskus ottaisi hoitaakseen kaikki nykyisen Poliisin tietohallintokeskuksen ylläpitämät poliisin tietojärjestelmät ja rekisterit sekä sen poliisille tuottamat tietotekniikkapalvelut. Tietotekniikkakeskus voisi jatkossakin tehdä henkilötietolain (523/1999) 32 §:n 2 momentissa ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 26 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla sisäasiainhallinnon eri rekisterienpitäjien lukuun ja vastuulla ja näiden ohjeistamina vastaavia tehtäviä. Tarvittaessa tämä varmistettaisiin poliisihallinnon osalta ottamalla asiaa koskeva säännös henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin.

1.2 Laki poliisikoulutuksesta

1 §. Poliisikoulutuksen vastuuyksikkö. Pykälän 3 momentin mukaan poliisin valtakunnalliset yksiköt, Poliisin tietohallintokeskus ja poliisin ylijohdon erikseen määräämät poliisiyksiköt vastaavat osaltaan toimialansa valtakunnallisen ja alueellisen koulutuksen

kehittämisestä ja toteuttamisesta sekä tutkimustoiminnasta. Pykälän 3 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta Poliisin tietohallintokeskuksesta.

Poliisikoulutuksesta annetun lain (68/2005) 2 §:n mukaan poliisioppilaitokset ja jatkossa Poliisiammattikorkeakoulu järjestävät poliisikoulutuksen lisäksi muutakin turvallisuusalan koulutusta. Poliisikoulutuksesta annetun asetuksen (283/2005) 9 §:n mukaan oppilaitokseen voidaan ottaa poliisiin ylijohdon linjausten mukaisesti opiskelemaan muitakin kuin poliisiin henkilöstöön kuuluvia. Säännökset koskevat tutkintokoulutukseen ottamista. Tämän lisäksi oppilaitoksissa järjestetään muun muassa sidosryhmille suunnattua kurssitarjontaa, johon osallistumisesta tietotekniikkakeskus voisi sopia erikseen. Lisäksi tietotekniikkakeskus tuottaisi myös itse koulutuspalveluja sisäasiainministeriölle ja hallinnonalan muille virastoille ja laitoksille siten kuin palvelusopimuksissa erikseen sovittaisiin.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Hallinnon tietotekniikkakeskuksesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksessa säädettäisiin muun muassa tietotekniikkakeskuksen tehtävistä, toimipaikoista, organisaatiosta, asioiden ratkaisemisesta, henkilöstöstä, johtajasta ja tämän tehtävistä, virkojen täyttämisestä, sijaisuuksista sekä suoritteiden maksullisuudesta. Asetusluonnos on hallituksen esityksen liitteenä.

Poliisin tietohallintokeskuksen muuttaminen Hallinnon tietotekniikkakeskukseksi aiheuttaa muutoksia myös useisiin asetustasoihin säädöksiin, joita ovat ainakin poliisin hallinnosta annettu asetus (158/1996), valtioneuvoston asetus sisäasiainministeriöstä (609/2003), poliisiasetus (1112/1995), valtioneuvoston päätös turvallisuusluokituksen käyttöön otosta (930/2003), tasavallan presidentin asetus poliisin ansiorististä ja ansiomitalista (1129/2000), sisäasiainministeriön työjärjestys (351/2005) sekä sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta (1254/2004).

3 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2008. Siirtymäsäännöksissä säädettäisiin uuteen Hallinnon tietotekniikkakeskukseen siirtyvästä henkilöstöstä sekä lakkautettavista viroista. Lain voimaantullessa nykyinen Poliisin tietohallintokeskus lakkautetaan ja sen tilalle perustettaisiin Hallinnon tietotekniikkakeskus, johon siirtyisi sekä Poliisin tietohallintokeskuksen henkilöstö että sisäasiainministeriön hallinnonalan perustietotekniikan tehtäviä hoitava henkilöstö.

Poliisin tietohallintokeskuksen henkilöstö siirtyisi ja virat siirtyisivät lain voimaan tullessa valtioneuvoston asetuksella perustettavan tietotekniikkakeskuksen henkilöstöksi. Virkojen siirtymiseen tai viran nimen muuttamiseen ei tarvittaisi virkamiehen suostumusta. Siirtyvä henkilöstö säilyttäisi siirtymähetkellä palvelussuhteeseensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa. Edellä esitetty koskisi myös määräaikaisia virkasuhteita.

Poliisin tietohallintokeskuksen tietohallintojohtajan ja johtamisvastuussa olevien tuloyksiköiden päälliköiden virat lakkaisivat suoraan lain nojalla lain voimaantullessa. Lakkautettavien virkojen haltijoille taattaisiin heidän ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaava tehtävä, jos heitä ei nimitettäisi tietotekniikkakeskuksen johdon virkoihin. Jos lakkautettavan viran haltija ei suostu ottamaan vastaan hänelle tarjottua virkaa, noudatettaisiin häneen valtion virkamieslain 27 §:n säännöksiä sekä valtioneuvoston henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa antaman periaatepäätöksen linjauksia.

Hallinnon tietotekniikkakeskukseen siirrettiin lisäksi muualta sisäasiainministeriön hallinnonalalta perustietotekniikan tehtäviä hoitava virkasuhteinen henkilöstö sekä vastaavat virat vaiheittain viimeistään vuoden 2009 loppuun mennessä erikseen annettavalla sisäasiainministeriön päätöksellä. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellyttäisi virkamiehen suostumusta paitsi milloin virka siirtyy toiselle työssäkäyntialueelle. Työssäkäyntialueista säädetään työssäkäyntialueista annetussa työministeriön ase-

tuksessa (1368/2002). Siirtyvä henkilöstö säilyttäisi siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Hallinnon tietotekniikkakeskukseen siirtyvä henkilöstö, pois lukien uuden viraston johdon virat, säilyttäisi siirtymähetkellä voimassa olevat, palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet. Tämä tarkoittaisi sitä, että siirtyvän henkilöstön palkkaus sekä muut palvelussuhteen ehdot, kuten vuosilomat ja eläkeoikeudet, säilyisivät ennallaan. Tämä koskisi myös esimerkiksi siirtyviä poliisimiehiä. Palkkauksen osalta siirtymätilanteessa sovellettaisiin kuitenkin, mitä valtion uuden palkkausjärjestelmän kattavasta toteutuksesta 14.12.2004 tehdyn virka- ja työehtosopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 8 §:ssä on säädetty. Tietotekniikkakeskuksen aloitettua toimintansa se käynnistäisi myös uuden yhteisen palkkausjärjestelmän valmistelun. Tavoitteena on, että viraston uusi palkkausjärjestelmä saadaan käyttöön mahdollisimman pian.

Koska kyseessä olisi Poliisin tietohallintokeskuksen nykyisestä toimialasta poikkeavan toiminnan aloittaminen, sisäasiainministeriö perustaisi tietotekniikkakeskuksen johdon virat. Uuden viraston johdon virkojen täyttämisen lähtökohdana olisi johtajan ja yksiköiden päälliköiden virkojen täyttäminen avoimella hakumenettelyllä. Ensin täytettäisiin viraston johtajana toimivan johtajan virka. Uusia johdon virkoja ensimmäistä kertaa täytettäessä sisäasiainministeriö nimittäisi henkilöt virkoihin.

Hätäkeskuslaitoksen tietohallinnon järjestelmäasiantuntijoiden ja järjestelmätukihenkilöiden virat ja niitä hoitava henkilöstö siirtyisivät lain voimaantullessa tietotekniikkakeskukseen. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellyttäisi virkamiehen suostumusta paitsi milloin virka siirtyy toiselle työssäkäyntialueelle. Siirtyvä henkilöstö säilyttäisi siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Poliisin tietohallintokeskuksessa vireillä olevat asiat siirtyisivät uuden tietotekniikkakeskuksen käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Tietotekniikkakeskus vastaisi myös sopimuksista sekä muista sitoumuksista sekä oi-

keuksista ja velvollisuuksista, joihin Poliisin tietohallintokeskus on toiminta-aikanaan sitoutunut. Esimerkiksi Poliisin tietohallintokeskuksen tehtävät, joita se hoitaa eri rekisterinpitäjien lukuun, siirtyisivät uudelle tietotekniikkakeskukselle. Rekisterinpitäjinä toimivat tahot, kuten poliisin ylijohdo, säilyisivät ennallaan.

Ennen lain voimaantuloa voitaisiin ryhtyä myös muihin toimenpiteisiin, jotka olisivat tarpeen Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toiminnan aloittamiseksi lain tullessa voimaan.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisenjärjestys

Perustuslain 119 §:n 2 momentin mukaan valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Valtionhallinnon yksiköistä voidaan muutoin säätää asetuksella. Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintaan ei liity perustuslain 119 §:n 2 momentissa tarkoitettua julkisen vallan käyttöä. Tietotekniikkakeskuksesta voitaisiin siten säätää valtioneuvoston asetuksella. Tietotekniikkakeskus noudattaisi toiminnassaan yleisiä valtiotietohallintoa koskevia säännöksiä, määräyksiä ja toimintaperiaatteita.

Perustuslain 80 §:n 1 momentin mukaan yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista on säädettävä lain tasoisella säännöksellä. Tämän vuoksi uuteen tietotekniikkakeskukseen siirtyvästä henkilöstöstä säädettäisiin poliisin hallinnosta annetun lain siirtymäsäännöksissä. Näin on menetelty henkilöstön siirtymisen osalta muun muassa maaseutuvirastosta annetun lain (666/2006) ja rautatievirastosta annetun lain (1094/2005) säätämisen yhteydessä. Ehdotettu poliisin hallinnosta annetun lain siirtymäsäännöksen 3 momentti sisäasiainministeriön hallinnonalan muiden virastojen kuin Poliisin tietohallintokeskuksen henkilöstön sekä 5 momentti Hätäkeskuslaitoksen henkilöstön siirtymisestä sisältää uuden tavan varmistaa tarvittavan henkilöstön siirtyminen perustettavan viraston palvelukseen lain voimaantulon jälkeen. Ilman ehdotettua säännöstä henki-

löiden virkojen siirtäminen tapahtuisi valtion virkamieslain 5 §:n nojalla ja edellyttäisi henkilöiden suostumusta riippumatta siitä, siirretäänkö virka siihen nimitetyn henkilön työssäkäyntialueella vai alueen ulkopuolelle. Perustelut ehdotettuun menettelyyn on esitetty esityksen yleisperustelujen henkilövaikutuksissa.

Edellä mainitun johdosta lakiehdotukset voitaisiin käsitellä tavallisessa lainsäätämisen järjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan poliisin hallinnosta 14 päivänä helmikuuta 1992 annetun lain (110/1992) 14 § ja sen edellä oleva väliotsikko, sellaisina kuin ne ovat laissa 679/2002, sekä
muutetaan 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 100/2007, seuraavasti:

1 §

Poliisihallinto ja poliisiyksiköt

Ministeriön alaisia valtakunnallisia yksiköjä ovat keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi. Ministeriön alaisena toimii Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisin tekniikkakeskus sekä paikallishallintoviranomaisena Helsingin kihlakunnan poliisilaitos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Tämän lain voimaantullessa Poliisin tietohallintokeskus lakkaa. Poliisin tietohallintokeskuksen henkilöstö siirtyy ja virat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa valtioneuvoston asetuksella perustettavaan Hallinnon tietotekniikkakeskukseen (HALTIK). Viran siirtymiseen tai viran nimen muuttamiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa. Poliisin tietohallintokeskuksen tietohallintojohtajan ja tulosityksiköiden päälliköiden virat lakkaavat tämän lain voimaantullessa. Lakkautettavien virkojen haltijoille taataan heidän ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaava tehtävä.

Sisäasiainministeriön hallinnonalalla tietotekniikkakeskukselle siirtyviä perustietotekniikan tehtäviä hoitava henkilöstö sekä vastaavat virat siirtyvät vaiheittain viimeistään vuoden 2009 loppuun mennessä tietotekniikkakeskukseen sisäasiainministeriön päätök-

sellä. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellytä virkamiehen suostumusta paitsi milloin virka siirtyy toiselle työssäkäyntialueelle. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Ennen tämän lain voimaantuloa sisäasiainministeriö perustaa tietotekniikkakeskukseen johtajan ja yksiköiden päälliköiden virat ja nimittää niihin virkoja ensimmäisen kerran täytettäessä. Johtajan ja yksiköiden päälliköiden virat täytetään julistamalla ne haettaviksi.

Hätäkeskuslaitoksen tietohallinnon järjestelmäasiantuntijoiden ja järjestelmätukihenkilöiden virat ja niitä hoitava henkilöstö siirtyvät tämän lain voimaan tullessa tietotekniikkakeskukseen. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellytä virkamiehen suostumusta paitsi milloin virka siirtyy toiselle työssäkäyntialueelle. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Tämän lain voimaan tullessa Poliisin tietohallintokeskuksessa vireillä olevat asiat siirtyvät tietotekniikkakeskuksen käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Tietotekniikkakeskus vastaa niistä sopimuksista ja muista sitoumuksista sekä oikeuksista ja velvollisuuksista, joihin Poliisin tietohallintokeskus on toiminta-aikanaan sitoutunut.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tietotekniikkakeskuksen toiminnan aloittamiseksi.

2.

Laki**poliisikoulutuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisikoulutuksesta 4 päivänä helmikuuta 2005 annetun lain (68/2005) 1 §:n 3 momentti seuraavasti:

1 §

*Poliisikoulutuksen vastuuyksikkö*sen ja alueellisen koulutuksen kehittämisestä
ja toteuttamisesta sekä tutkimustoiminnasta.

Poliisin valtakunnalliset yksiköt ja poliisin
ylijohdon erikseen määräämät poliisiyksiköt
vastaavat osaltaan toimialansa valtakunnalli-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
200 .

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sisäasiainministeri *Anne Holmlund*

1.

Laki**poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan poliisin hallinnosta 14 päivänä helmikuuta 1992 annetun lain (110/1992) 14 § ja sen edellä oleva väliotsikko, sellaisina kuin ne ovat laissa 679/2002, sekä
muutetaan 1 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 100/2007, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Poliisihallinto ja poliisiyksiköt**Poliisihallinto ja poliisiyksiköt*

Sisäasiainministeriön alaisia valtakunnallisia yksiköjä ovat keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi. Ministeriön alaisena toimii Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisin tekniikkakeskus ja *Poliisin tietohallintokeskus* sekä paikallishallintoviranomaisena Helsingin kihlakunnan poliisilaitos.

Ministeriön alaisia valtakunnallisia yksiköjä ovat keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi. Ministeriön alaisena toimii Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisin tekniikkakeskus sekä paikallishallintoviranomaisena Helsingin kihlakunnan poliisilaitos.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200.

Tämä lain voimaantullessa Poliisin tietohallintokeskus lakkaa. Poliisin tietohallintokeskuksen henkilöstö siirtyy ja virat siirtyvät tämän lain voimaan tullessa valtioneuvoston asetuksella perustettavaan Hallinnon tietekniikkakeskukseen (HALTIK). Viran siirtymiseen tai viran nimen muuttamiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Poliisin tietohallintokeskuksen tietohallintojohtajan ja tulosyksiköiden päälliköiden virat lakkaavat tämän lain voimaantullessa. Lakkautettavien virkojen haltijoille taataan heidän ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaava tehtävä.

Sisäasiainministeriön hallinnonalalla tietekniikkakeskukselle siirtyviä perustietotek-

niikan tehtäviä hoitava henkilöstö sekä vastaavat virat siirtyvät vaiheittain viimeistään vuoden 2009 loppuun mennessä tietotekniikkakeskukseen sisäasiainministeriön päätöksellä. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellytä virkamiehen suostumusta paitsi milloin virka siirtyy toiselle työssäkäyntialueelle. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Ennen tämän lain voimaantuloa sisäasiainministeriö perustaa tietotekniikkakeskukseen johtajan ja yksiköiden päälliköiden virat ja nimittää niihin virkoja ensimmäisen kerran täytettäessä. Johtajan ja yksiköiden päälliköiden virat täytetään julistamalla ne haettaviksi.

Hätäkeskuslaitoksen tietohallinnon järjestelmäasiantuntijoiden ja järjestelmätukihenkilöiden virat ja niitä hoitava henkilöstö siirtyvät tämän lain voimaan tullessa tietotekniikkakeskukseen. Viran siirtäminen tai viran nimen muuttaminen ei edellytä virkamiehen suostumusta paitsi milloin virka siirtyy toiselle työssäkäyntialueelle. Siirtyvä henkilöstö säilyttää siirtymähetkellä palvelussuhteensa ehtoihin liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa.

Tämän lain voimaan tullessa Poliisin tietohallintokeskuksessa vireillä olevat asiat siirtyvät tietotekniikkakeskuksen käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Tietotekniikkakeskus vastaa niistä sopimuksista ja muista sitoumuksista sekä oikeuksista ja velvollisuuksista, joihin Poliisin tietohallintokeskus on toiminta-aikanaan sitoutunut.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tietotekniikkakeskuksen toiminnan aloittamiseksi.

Poliisin tietohallintokeskus

(kumotaan)

14 §

Poliisin tietohallintokeskus

Poliisin tietohallintokeskuksen tehtävänä on tuottaa poliisin tarvitsemat tietotekniset pal-

velut sekä vastata sille säädetyistä tai määrätyistä poliisin tietojärjestelmiä ja rekistereitä koskevista tehtävistä. Poliisin tietohallintokeskus voi ottaa hoitaakseen myös muita julkisen hallinnon tietohallintotehtäviä.

2.

Laki

poliisikoulutuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisikoulutuksesta 4 päivänä helmikuuta 2005 annetun lain (68/2005) 1 §:n 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Poliisikoulutuksen vastuuyksikkö

Poliisin valtakunnalliset yksiköt, *Poliisin tietohallintokeskus* ja poliisin ylijohdon erikseen määräämät poliisiyksiköt vastaavat osaltaan toimialansa valtakunnallisen ja alueellisen koulutuksen kehittämisestä ja toteuttamisesta sekä tutkimustoiminnasta.

1 §

Poliisikoulutuksen vastuuyksikkö

Poliisin valtakunnalliset yksiköt ja poliisin ylijohdon erikseen määräämät poliisiyksiköt vastaavat osaltaan toimialansa valtakunnallisen ja alueellisen koulutuksen kehittämisestä ja toteuttamisesta sekä tutkimustoiminnasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Liite
Asetusluonnos

Valtioneuvoston asetus

Hallinnon tietotekniikkakeskuksesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään:

1 §

Tehtävät

Sisäasiainministeriön hallinnonalalla toimivan Hallinnon tietotekniikkakeskuksen (HALTIK) tehtävänä on tuottaa tieto- ja viestintäteknikan kehittämis-, asiantuntija-, tietoturva-, tuotanto-, hankinta-, raportointi-, koulutus- ja tukipalveluja sisäasiainministeriölle ja hallinnonalan muille virastoille ja laitoksille siten kuin palvelujen tuottamisesta on palvelusopimuksissa sovittu kyseessä olevien virastojen ja laitosten kanssa. Tietotekniikkakeskus voi lisäksi tuottaa vastaavia palveluita muillekin valtion virastoille ja laitoksille valtion tietohallinnon yleisten kehittämislinjausten mukaisesti ja siten kuin palvelujen tuottamisesta on palvelusopimuksissa sovittu kyseessä olevien virastojen ja laitosten kanssa.

Tietotekniikkakeskus tuottaa sille erikseen lainsäädännössä säädettyjä tai sisäasiainministeriön päätöksellä määrättyjä hallinnonalan tietojärjestelmiä, tietoliikennepalveluita ja rekistereitä koskevia palveluita.

2 §

Tulosohjaus ja raportointivelvollisuus

Hallinnon tietotekniikkakeskus toimii sisäasiainministeriön tulosohjauksessa.

Tietotekniikkakeskuksen tulee raportoida sen toimialaan kuuluvien tietojen käsittelyä koskevista merkittävistä asioista sisäasiainministeriölle ja tietosuojavaltuutetulle vuosittain huhtikuun loppuun mennessä.

3 §

Toimipaikat

Tietotekniikkakeskuksen päätoimipaikka sijaitsee Rovaniemen kaupungissa. Lisäksi tietotekniikkakeskuksella voi olla sivutoimipaikkoja.

4 §

Organisaatio

Tietotekniikkakeskuksen organisaatiosta ja sivutoimipaikoista määrätään tarkemmin tietotekniikkakeskuksen työjärjestyksessä.

5 §

Henkilöstö

Tietotekniikkakeskuksen päällikkönä toimii johtaja. Lisäksi tietotekniikkakeskuksessa voi olla muuta virka- ja työsopimussuhteista henkilöstöä. Tietotekniikkakeskuksen käytössä on oltava riittävä palvelujen tuottamiseen sekä tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvä asiantuntemus.

6 §

Johtajan tehtävät

Johtaja johtaa, kehittää ja valvoo tietotekniikkakeskuksen toimintaa sekä vastaa toiminnan tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

7 §

Asioiden ratkaiseminen

Asioiden käsittelystä ja ratkaisemisesta määrätään tarkemmin tietotekniikkakeskuksen työjärjestyksessä, jonka johtaja vahvistaa.

Johtaja ratkaisee esittelystä asiat, jotka koskevat tietotekniikkakeskuksen toiminta- ja taloussuunnitelmaa, talousarvioehdotusta, tulostavoitteita ja toimintakertomusta.

Muut asiat ratkaisee johtaja tai muu virkamies sen mukaan kuin työjärjestyksessä määrätään.

8 §

Kelpoisuusvaatimukset

Tietotekniikkakeskuksen johtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys tehtäväalueeseen ja sisäasiainministeriön hallinnonalan toimintaan sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

9 §

Nimittäminen

Tietotekniikkakeskuksen johtajan nimittää sisäasiainministeriö.

Muun henkilöstön nimittää johtaja, jolle työjärjestyksessä toisin määrätään.

10 §

Sijaisuudet

Tietotekniikkakeskuksen johtajan ollessa estynyt hänen sijaisenaan toimii työjärjestyksessä määrätty yksikön päällikkö.

Muista sijaisuuksista määrätään työjärjestyksessä.

11 §

Virkavapauden myöntäminen

Muun kuin lakiin tai virkaehtosopimukseen perustuvan virkavapauden johtajalle myöntää sisäasiainministeriö.

Virkavapauden myöntämisestä muissa tapauksissa määrätään työjärjestyksessä.

12 §

Tietotekniikkakeskuksen suoritteiden ja palveluiden maksullisuus

Tietotekniikkakeskuksen suoritteet asiakasvirastoille ja -laitoksille ovat maksullisia suoritteita, joista peritään suoritteen tuottamisesta tietotekniikkakeskukselle aiheutuviin kokonaiskustannusten määrä (omakustannusarvo).

Yksittäisten suoritteiden maksun suuruus määritellään tarkemmin asiakasvirastojen ja -laitosten kanssa solmittavissa palvelusopimuksissa.

13 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2008.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tietotekniikkakeskuksen toiminnan aloittamiseksi.

Siirtymäkauden aikana enintään 31 päivään joulukuuta 2010 saakka tietotekniikkakeskuksen toimiessa valtion talousarviossa myönnettävin määrärahoihin perustietotekniikan palveluiden tuottamisesta aiheutuvia maksuja ei peritä sisäasiainhallinnon virastoilta ja laitoksilta.